

BULLETIN 3

2012

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

RETRO BULLETIN 4 / 2013 – 2021/ ...ale také vize do budoucna

Tomáš Kratina

Vážení čtenáři odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin* Národní protidrogové centrály,

dovolte mi, jakožto současnému šéfredaktovi (od čísla 1/2020), dokončit předchozí tři části příspěvku „Retro Bulletin 1 - 3“, s kterými Vás pravidelně, po celý rok 2021, k příležitosti oslav 30 let vzniku Národní protidrogové centrály SKPV PČR, seznamoval Miloš Vaněček. Mohli jste se dočíst všechny důležité i zajímavé informace o vzniku, cestě a směřování Bulletinu. Jaké se objevovaly nesnáze a jakým vývojem si časopis procházel. Miloš, Vás, vážení čtenáři, seznámil v předchozích částech také s velice významnými statistickými ukazateli, které se zabývaly počtem článků, stránek, nákladů apod. Jakkoliv se mohou zdát tyto data nudná a neužitečná, mají významnou interní vypovídající hodnotu o progresivním vývoji časopisu a jsou neklamným důkazem toho, že jsme nezůstali přeshlapovat na místě.

Není vhodnějšího místa, kde připomenout vývojovou fázi Bulletinu NPC, ve které byl šéfredaktorem kpt. Petr Procházka (do konce roku 2019, resp. do čísla 4/2019), který jej posunul o další notný kus dál (získání statusu odborný recenzovaný časopis, přejmenování na *Drugs & Forensics Bulletin NPC*, získání jedinečného identifikačního čísla ISSN a mnohé další). Postupně se začala projevovat a uročit péče, se kterou Miloš Vaněček časopisu věnoval a v níž Petr Procházka pokračoval, a to v podobě rostoucí kvality časopisu jako celku. Ostatně, každý z čtenářů může hodnotit sám. Miloš a Petr svým zápallem a neustálým zdokonalováním časopisu a prací za bezesných nocí dovedli Bulletin NPC do stavu, ve kterém je zřetelná snaha o produkci co nejkvalitnějšího periodika v podmínkách bezpečnostního sboru Policie České republiky, které nachází stále větší a větší základnu čtenářů.

Petr Procházka ke svému působení v časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC*

Aby byla závěrečná část Retro Bulletinu kompletní, požádal jsem Petra Procházku, aby své působení shrnul:

„Bulletin Národní protidrogové centrály č. 3 v roce 2012 se stal mým startovním číslem na docela úctyhodných sedm let. Převzal jsem tehdy časopis od kpt. Bc. Miloše Vaněčka, který byl mým kolegou ve zbrani. Přebírat zavedený časopis po 17 letech, kdy jej přivedl k životu a postupně vedl až do podoby v roce 2012, nebylo vůbec jednoduché. Miloš už znal úskalí, kterými dokázal bravurně kličkovat tak, aby každé číslo zaujalo nejen odbornou veřejnost. Naprosto neznalý jsem se tedy v roce 2012 ujal práce vedoucího redakce.

*Tento rok byl komplikovaný zejména v tom, že sílily oprávněné tlaky ze strany Tiskárny Ministerstva vnitra, jakožto vydavatele, na zohlednění ekonomické stránky věci. Tiskárna Ministerstva vnitra financovala a do současné doby financuje vydávání dnes už *Drugs & Forensics Bulletinu NPC* a není to zcela jednoduchá záležitost. O to jednodušší jsem měl startovací pozici, protože zaměstnanci tiskárny mě hned od začátku směřovali správným směrem. Bohužel v tomto roce docházely články od přispěvatelů, a tak jsme řešili existenční otázku, jestli bude čím následující číslo naplnit. Vše vyvrcholilo schůzkou redakční rady u ředitele, tehdy plk. Mgr. Jakuba Frydrycha. Zde jsem předložil redakční radě návrh na upuštění od papírové verze časopisu a jeho následné vydávání jako občasníku v digitální podobě. Nebylo to jednoduché rozhodnutí, protože přece jen papírová podoba časopisu je čtivější a časopis by byl časem odsouzen k zániku. Padlo konečné rozhodnutí zachovat papírovou podobu časopisu. Nezbylo než se s rozhodnutím poprat a dnes, s odstupem času, jsem přesvědčen, že to bylo velmi moudré rozhodnutí. Když mám dnes před sebou svázané ročníky a můžu se probírat jednotlivými stránkami, nelituji ani jednoho vydobytého čísla.*

Rok 2012 ve vydávání znamenal, jak jsem napsal, rozhodnutí pokračovat v papírové verzi časopisu. Bylo však zapotřebí postupně měnit podobu tak, aby korespondoval s periodiky

Obr. 1 – Starší název časopisu z roku 2013 (zdroj: archiv NPC)

Obr. 2 – Nový a stále aktuální název časopisu poplatný od roku 2016 (zdroj: archiv NPC)

obdobného, odborného zaměření. Že to není věc jednoduchá, jsem se přesvědčil nejen já, ale i spolupracovníci, kteří mi pomáhali. U prvního čísla v roce 2013 jistě čtenáře zaujala zcela nová grafika, které se ujal můj kolega a dlouholetý kamarád, grafik nrap. Radek Kšíř. Ten, nad rámec svých služebních povinností, až do druhého čísla roku 2016, kdy mu to zdravotní komplikace překazily, s neměnnou pravidelností po nocích, dávno po uzávěrcce ještě překresloval grafiku tak, aby odpovídala realitě a korekčním zásahům.

Následující roky ve vydávání znamenaly, že nikdo z kolegů v jednotce a ani mimo ni, pokud se nějakým způsobem podíleli na případu nebo problematice návykových látek, nevěděli, kdy jim zazvoní telefon nebo jim osobně několikrát nenavštívím s žádostí o publikování. I přes jejich značné pracovní vytížení se mi podařilo s příspěvním redakční rady plnit jednotlivá čísla. Zejména pozitivní ohlasy nás ubezpečovaly, že jsme na správně cestě a časopis si zaslouží další vylepšování a progresi. Od roku 2015 jsme zavedli

v úvodu většiny článků klíčová slova, abstrakt jak v českém, tak i anglickém jazyce. Citace odborné literatury, použité v jednotlivých člancích, byly již samozřejmostí. Stále větší orientace na odborné zaměření časopisu v oblasti vymáhání práva na poli návykových látek nás směřovala k nutnosti být odborným, recenzovaným časopisem, zařazeným do evropské databáze referenčních časopisů ERIH PLUS, sídlícího v Norsku. Ale to nás čekala ještě daleká cesta. Od třetího čísla v roce 2016 se začala podílet na grafické úpravě obálky paní Iva Holbová. Zkušená grafička v mnohém ulehčila práci tím, že zvládala tvořit stránky s lehkostí sobě vlastní a nikdy si neposteskla, že by něco bylo v nepořádku. Dokázala si poradit mnohdy s nečekanými změnami.

Na stránkách časopisu jsme se vždy snažili publikovat články, které by odrážely aktuální dění jak u nás, tak i ve světě z oblasti návykových látek. Snažili jsme se i nezapomínat na prevenci, která je nezbytnou součástí naší práce a rovněž i nemalou část předplatitelů tvořili a věřím, že i nadále tvoří pracovníci ve školství. Národní protidrogo-

vá centrála vždy podporovala smysluplné preventivní programy, které jsme vždy prezentovali prostřednictvím zejména tiskových mluvčí nebo jejich realizátorů.

Přelomovým rokem pro časopis byl rok 2018, který započal změnou názvu časopisu, jenž po dlouhé a odborné diskusi změnil název na „*Drugs & Forensics Bulletin Národní protidrogové centrály*“. Časopis v této době už byl plně recenzovaným odborným periodikem, které si získávalo stále větší ohlas u odborné veřejnosti. S tím souvisela snaha o zařazení do již zmíněné databáze ERIH PLUS, do které se plně zapojil kpt. Ing. Tomáš Kratina, který se stal se svou prvotinou „*Kata jedlá – další návykové látky na cestě do ČR*“ v čísle 04/2016 pravidelným přispěvovatelem a posléze i kolegou.

Jak s oblibou říkám: „*Jedinou jistotou v životě je změna,*“ tak i já jsem se po 29 letech u Policie rozhodl svou další cestu realizovat mimo policejní sbor. Proto jsem poslední, čtvrté číslo *D&F Bulletinu NPC* v roce 2019 předával svému kolegovi a troufnu si říct i kamarádovi, kpt. Ing. Tomáši Kratinovi. Ten v závěru roku dotáhl nelehký byrokratický proces už jako člen redakční rady do konce a díky jeho úsilí byl *Drugs & Forensics Bulletin NPC* zařazen do evropského referenčního indexu odborných časopisů ERIH PLUS sídlícího v Norsku.

V závěru se sluší poděkovat všem, kteří mi byli nápomocni, ať radou, článkem nebo jen trpělivostí, když jsem byl „trochu nervózní“ při uzávěrce a taky za možnost realizovat tuto báječnou práci. Velkou trpělivost se mnou měla jistě jazyková korektorka, Michaela Macháčová, jak už jsem zmínil, grafik Radek Kšír a následně Iva Holbová. Velký dík patří vstřícným pracovníkům tiskárny Ministerstva vnitřní, zejména paní Gabriele Kolcunové. Nevím, jaké do mě vkládal naděje Miloš Vaněček, když jsem přebíral jeho „dítě“. Snažil jsem se ze všech sil, abych mohl bez studu ukázat nejen jemu, ale i všem každé vydané číslo. Jedno vím zcela jistě. Já jsem předal jako vedoucí redakce časopis do těch nejlepších rukou, o čemž se pře-

svědčuju s každým číslem jako jeho hrdý předplatitel.“

STRUČNÉ SHRUTÍ OD ROKU 2012 DO ROKU 2021

Kromě vývoje, který popsal již výše Petr Procházka, bych pouze doplnil několik málo detailů. Za zásadní považuji rostoucí kvalitu časopisu po všech jeho stránkách. Je pozorovatelná prakticky s každým novým číslem, což je projev nejméně dvou aspektů: píle a vůle šéfredaktorů a jejich kolegů, aby se časopis stále rozvíjel a nezůstal na místě a zpětné vazby v podobě čtenářského ohlasu, včetně rozšiřujícího se počtu autorů, kteří nepocházejí striktně pouze z řad Policie České republiky. Výrazné a pozitivní změny jsou charakterizované viditelně především ve vnitřní grafické úpravě jednotlivých vydání a zvyšujícím se podílem odborných článků v celé jeho skladbě. Dále je to rozmanitost autorů a jejich příspěvků pocházejících z různých institucí státního i nestátního charakteru, respektive autory nejsou již výlučně policisté.

Velkým posunem v odbornosti časopisu a de facto vybudováním si kvalitní základny pro další rozvoj však byly nejméně čtyři podstatné události:

- 1) přidělení jednoznačného identifikačního symbolu ISSN (1211-8834) Ministerstvem kultury České republiky,
- 2) povýšení časopisu na „odborný recenzovaný časopis“
- 3) zahájení recenzního řízení, což je přímo spojeno s předchozím bodem,
- 4) změna názvu časopisu na „*Drugs & Forensics Bulletin Národní protidrogové centrály*“ (viz obrázek), přičemž nové pojmenování začalo být užíváno od čísla 1/2016.

AKTUÁLNÍ ZMĚNY A INOVACE OD ČÍSLA 4/2019 DO ČÍSLA 4/2021

Mým cílem je seznámit Vás, vážené čtenáře, jednak s věcmi minulými, ale také s krátkodobými i strategickými plány, které mají potenciál časopis posunout vpřed tak, jak se to podařilo Miloši Vaněčkovi a Petrovi Procházkovi.

Přijetí časopisu *Drugs & Forensics Bulletin* NPC do evropského indexu ERIH Plus

Za jeden ze stěžejních úspěchů, který otevřel další velmi nadějnou cestu pro časopis, je nesporně jeho přijetí do prestižního indexu evropských vědeckých časopisů ERIH Plus v listopadu 2019. Přípravy a vyjednávání na vstup do členství trvaly více než půl roku, ve kterých byl časopis a jeho podmiňované změny bedlivě kontrolovány ze strany organizace. Vzhledem k tomu, že již existoval kvalitní základ, práce nebyla výrazně obtížná, avšak vyžadovala implementaci celé řady prvků a kontrolních mechanismů, jejichž přítomnost má vést ke zvyšování kvality časopisu a zachování odborné hodnoty. Jedním z nich bylo zavedení tzv. „double-blind metody“ při recenzních řízeních, při kterém autor článku ani jeho recenzent navzájem neznají svoji identitu a jako prostředník v komunikaci slouží redakce časopisu. Uvedená metoda má zabránit v projevu případných vzájemných sympatií nebo antipatií na úkor kvality recenzního řízení. Dále ERIH Plus požaduje zachování poměru nejméně 50 % odborných recenzovaných článků v celé skladbě příspěvků, přičemž uvedený požadavek má zajistit odbornost celého časopisu. Nároků však existuje více, avšak nejsou z hlediska čtenářů podstatné.

Další změny aplikované od čísla 1/2020

Celou řadu změn, realizovaných od prvního čísla ročníku 2020, bychom mohli charakterizovat jako čtenářsky viditelné a čtenářsky přímo neviditelné. Vizually zaznamenané změny se týkaly zejména drobných grafických úprav a zvýraznění textu (modré linky oddělující název článku od zbytku textu, práce s textem a jeho uspořádáním). Změny, které na první pohled patrné nejsou, mají vztah zejména k dodržování publikačních a administrativních pravidel a zaměřením se na kvalitu textu a jeho informační přínos, odbornost a publikovatelnost. Zásadní roli ve snaze o rostoucí kvalitu publikovaných textů spatřuji nejméně v šesti elementárních aspektech:

- 1) Zařazení časopisu do evropského indexu

odborných časopisů ERIH Plus, což samo o sobě klade zvýšené nároky na dodržování kvality časopisu.

- 2) Práce editora Ing. Bronislava Juráska, Ph.D., z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, jenž, mimo další úkoly, kontroluje správnost použitých citací, odkazů a chrání časopis před plagiátorstvím a neoprávněním používáním děl duševního vlastnictví.
- 3) Zkvalitnění původní autorské práce a výběr autorů, kteří do časopisu publikují.
- 4) Revizní činnost recenzentů a zpřísnění procesu recenzního řízení, jehož cílem je kontrola publikovaného textu, včetně vytvoření návrhů na doplnění či úpravy a konečné zpracování recenzního posudku zasílaného s doporučujícím nebo nedoporučujícím stanoviskem k publikaci do redakce.
- 5) Externí práce jazykové korektorky paní Mgr. Michaely Macháčové, která kontroluje správnost příspěvků z hlediska jazyka.
- 6) Grafické a administrativní práce ze strany Tiskárny Ministerstva vnitra, jmenovitě grafika pana Jana Prouzy a paní Ing. Martiny Urbanové, bez jejichž obětavé spolupráce by časopis neprocházel zcela inovativními a moderními úpravami.

Roku 2020 jsme po předchozím jednomyslném schválení redakční radou časopisu *Drugs & Forensics Bulletin* NPC přijali nového člena do vědecké rady, a to pana profesora Ing. Vladimíra Pitschmanna, CSc., Obdobně jsme v průběhu roku 2021 rozšířili redakční radu časopisu o dva nové členy, a to PhDr. Mgr. Rebeku Ralbovskou, Ph.D., MBA, LL.M. z Fakulty biomedicínského inženýrství Českého vysokého učení technického v Praze a pana Ing. Vlastimila Mikšíka, Ph.D., z České zemědělské univerzity v Praze. Všichni tři jmenovaní se ihned po přijetí ujali své činnosti a jsou pomocí při realizaci každého nového čísla.

Další změny, které jsou viditelné, a snažím se jimi posouvat časopis stále kupředu, jsou menšího charakteru. Například uvádění identifikačního čísla ISSN v zápatí stránek (slouží také jako

určitá ochrana před neoprávněným kopírováním a používáním našeho textu), popis fotografie na úvodní straně včetně jeho autora(ů). Od čísla 4/2019 začalo být aplikováno striktní dělení a označování příspěvků na kategorie: odborný recenzovaný článek nebo odborná recenzovaná studie, kazuistika, sdělení, interview a ostatní. Proto, pokud otevíráte a čtete časopis, v záhlaví strany vždy uvidíte, o jakou kategorii příspěvku se jedná.

KONCEPČNÍ VIZE STŘEDNĚDOBÉHO I KRÁTKODOBÉHO ROZVOJE ČASOPISU DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC

I přesto, že se příloha má z charakteru zabývat minulostí časopisu, dovolil jsem si připsat ještě dovětek „*ale také vize do budoucna*“. Je nesmírně důležité stavět na historických podkladech a připomínat si minulosti, je však také podstatné mít stanovené konkrétní cíle do budoucna a těch se držet. Nejinak je tomu i při dalším strategickém plánování rozvoje časopisu Drugs & Forensics Bulletin NPC. Ve společné shodě s redakční radou se ukazují význačné cíle, jejichž společnými jmenovateli jsou jednak udržení stejnoměrného tempa při rozvoji časopisu a jednak reflexe aktuálních trendů a požadavků doby.

Naším primárním cílem, kromě zachování kvality zpracování časopisu i publikovaných příspěvků, je postupně přecházet k většímu podílu elektronizace časopisu. Současně ale zůstane zachována papírová forma, která je i nadále důležitá z mnoha důvodů. Od elektronizace očekáváme několik příznivých dopadů. Především usnadnění distribuce časopisu, snížení výrobních nákladů a zvýšení jeho dostupnosti a známosti. Plně elektronická forma bude mít také nespornou výhodu například pro publikační činnost autorů s povinností publikovat příspěvky v rámci svého studia nebo při publikaci výsledků financovaných z dotací či grantů. Elektronizace nám také pomůže k rozčlenění časopisu na jednotlivé články a plánované realizace možnosti prodeje pouze samostatných článků.

Na poli odbornosti a zvyšování rozsahu znalostí o problematice návykových látek a zá-

vislostí chceme i nadále držet prvenství a přispívat tak k ucelené informovanosti policistů i dalších odběratelů v této oblasti. Jsme toho odůvodněného názoru, že časopis Drugs & Forensics Bulletin NPC je v českém prostředí jedním z mála pravidelně vycházejících odborných periodik, které dokáže pojmut celou oblast návykových látek a závislostí z velmi širokého úhlu pohledu a vědních oborů, o čemž svědčí i velmi rozmanitá skladba již publikovaných příspěvků a jejich zaměření.

Velkou výzvu činí náš střednědobý plán na zřízení digitálního identifikátoru pro objekty na internetu, tzv. DOI (Digital Object Identifier) pro vybrané odborné recenzované články nebo studie. DOI představuje identifikační symbol, jedinečný pro jeden konkrétní článek, který je viditelný z webu po celém světě. Díky tomu se zvýší dostupnost a dohledatelnost jednotlivých článků, ale také jejich autorů, afilice a v neposlední řadě samotného časopisu. Existence DOI u jednotlivých článků také pomáhá zviditelnit danou organizaci, pod kterou je časopis vydáván, v mezinárodní (vědecké) sféře a zvýšit tak její prestiž v národním i mezinárodním měřítku.

ZÁVĚR

Na závěr koncepčního plánování časopisu je třeba říci, že kromě poskytování kvalitních článků pro naše čtenáře chápeme rozvoj časopisu a zvyšování jeho prestiže jako další příspěvek k udržování dobrého jména Policie České republiky a Národní protidrogové centrály SKPV PČR.

Na tomto místě je třeba také poděkovat všem, kteří se v menší nebo větší míře podíli na vzniku každého čísla a také našim čtenářům, bez kterých by časopis neměl smysl.

Pokud se Vám časopis Drugs & Forensics Bulletin Národní protidrogové centrály líbí a chcete jej podpořit, staňte se předplatiteli nebo případně autory příspěvků!

Pro další informace nás neváhejte oslovit prostřednictvím e-mailu: tomas.kratina@pcr.cz

Do přílohy časopisu vkládáme pro oživení výňatky z vybraných zajímavých článků, které byly publikovány napříč vydáními mezi roky 2013 – 2020.

Autor: plk. Mgr. Miroslav Hrachovec – Označování nebezpečných látek. Bulletin 1/2013.

V tomto článku bych vás stručně seznámil s těmito změnami, které platí již od 1.12.2010 a budou postupně zaváděny až do roku 2015. Vzhledem k tomu, že po celou dobu zavádění těchto změn platí přechodné období a staré zásoby s původními symboly mohou být prodávány až do roku 2017, budou se na štítkách vyskytovat oba systémy označování. I z důvodu částečné rozdílnosti je nutné jim věnovat pozornost. V minulosti si každý stát sám řešil oblast označování nebezpečných chemických látek a přípravků na své národní úrovni vlastní legislativou. Přestože tato klasifikace měla některé společné rysy, docházelo a stále ještě dochází k značným rozdílům. Není tedy výjimkou, že stejná chemická látka může být z pohledu nebezpečnosti klasifikována různě, což pak způsobuje problémy nejen při uvádění látek na trh, ale i v oblasti nastavení regulačních a bezpečnostních opatření. Například látka s orální toxicitou $LD_{50}=257$ mg/kg je zařazena v USA mezi toxické látky, v Austrálii mezi zdravě škodlivé látky, v Indii mezi netoxické látky a v Číně jako látka, která není nebezpečná. Dostatek informací o látce má význam nejen pro uživatele, prodejce, přepravce apod., ale i pro bezpečnostní orgány (policie, celní správa, hasiči), které mohou eliminovat závažné následky na zdraví osob a poškození životního prostředí při mimořádných událostech (havárie, dopravní nehody, trestná činnost). Z těchto důvodů se celosvětově objevuje snaha sjednotit tento systém. Evropského společenství začalo legislativně řešit oblast klasifikace, označování a balení nebezpečných chemických látek a směsí v roce 1967 směrnici pro nebezpečné látky 67/548/EHS (DSD – Dangerous Substance Directive) a směrnici pro nebezpečné che-

mické přípravky 199/45/ES (DPD – Dangerous Preparation Directive). Česká republika tuto úpravu přijala po vstupu do EU v roce 2004). Od 1.1.2012 platí nový tzv. „chemický zákon“ č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích, a jeho prováděcí předpis – vyhláška č. 402/2011 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směsí. Tyto nové přepisy ruší a plně nahrazují původní právní úpravu.

Autor: plk. JUDr. Břetislav Brejcha; Metamfetamin – Evropské trendy. Bulletin 2/2014.

Komparace dat mezi lety 2006 – 2011 ukazuje trojnásobný nárůst počtu případů spojených s metamfetaminem a zároveň šestinásobný nárůst zadržného množství. V roce 2011 bylo na základě informací z 22 států realizováno téměř 9500 záchytů s téměř jednou tunou zadržného metamfetaminu. Největší záchyty byly hlášeny z Turecka, Norska, Litvy, Švédska a Lotyšska. Turecko poprvé zaznamenalo záchyt metamfetaminu v roce 2009, kdy jako zdroj byl identifikován Írán a Turecko bylo použito jako tranzitní země pro export této drogy do asijsko-pacifické oblasti. Kromě toho existují určité informace o možné výrobě v menším množství přímo v Turecku. V rámci sběru informací o způsobech výroby bylo v Evropě registrováno pět způsobů výroby metamfetaminu. Nejčastěji jsou používané metody využívající jako vstupní prekurzory efedrin, pseudoefedrin a BMK, včetně postupu, kdy je BMK získáván z pre-prekurzoru APAAN. Nová metoda byla hlášena ze Srbska, kde byl efedrin a pseudoefedrinu získáván z L-PAC (phenylacetyl carbinol).

Autor: mjr. Mgr. Leondar Grunský, Ph.D. – „Booby Traps“ v drogových laboratoriích. Bulletin 4/2015.

Jednoduše nastrahy boli a su vyživane tak pri love zveri, ako aj počas vojenskych konflik-

tov, keď ich využívajú najmä diverznejšie, resp. partizánske jednotky. V súčasnosti je problematika aplikovania jednoduchých nástrah – „booby traps“ v drogových laboratóriách (ale nielen v nich) vysoko aktuálnou naprieč celou Európskou uniou. S týmto život a zdravie ohrozujúcim fenoménom sa stretávajú v posledných desaťročí najmä v Holandsku a Belgicku, ale znamená to aj prípady z Francúzska či Španielska. Najčastejšie sú „booby traps“ nasražené práve v objektoch, ktoré nemožno byť zabezpečené demonštratívne, teda viditeľnou ochranou. Primárne je toto „zabezpečenie“ smerované proti konkurenčným zločineckým skupinám, drogovým závislým jedincami či skupinami vladárov. V kriminálnom prostredí je totiž bežnou praxou, že sa organizované skupiny pachateľov okradajú o produkty ich nelegálnej činnosti, resp. o zisk z ich predaja navzájom. Sekundárne však často majú tieto „opatrenia“ fatálne následky práve na tie zložky štátneho aparátu, ktoré na ne nie sú pripravené. Ide najmä o hasičov, záchranárov a v našich podmienkach by do tejto skupiny patrili paradoxne aj policajti. Niektoré zložky Prezídia Policajného zboru totiž môžu prísť do kontaktu s „booby traps“ veľmi reálne aj v súčasnosti.

Autoři: Ing. Bronislav Jurásek, Ing. Martin Kuchař, Ph.D. – Methoxetamin. Bulletin 1/2016.

Methoxetamin, patřící do skupiny arylcyklohexylaminů, byl poprvé zaznamenán v roce 2010. Toxikologické studie provedené na zvířatech ukazují podobné vlastnosti, jako má ketamin. Methoxetamin je tedy ze strukturního i farmakologického hlediska analogem ketaminu. MXE je obvykle prodáván na „černém trhu“ jak ve formě hydrochloridu, tak v podobě volné báze. V obou případech se jedná o racemickou formu. U methoxetaminu se můžeme setkat s pouličními názvy jako MXE, MXE-Powder, Mexxy, M-Ket, Kmax, METH-O, Special M, MA, legal Ketamine, Minx, Jipper, Roflcopter, Magic,

Zelite, Lotus a na Slovensku Panoramix. I když byl methoxetamin často nalezen jako jediná součást drogových přípravků, docházelo také k nálezům směsí methoxetaminu s jinými látkami, jako jsou fenetylamin, katinony či kanabimimetika. Kombinace methoxetaminu s alkoholem, tetrahydrokanabinoly, selektivními inhibitory zpětného vychytávání serotoninu a inhibitory monoaminooxidasy se ukazuje jako velmi nebezpečná. Mezi nejčastější formy užití methoxetaminu patří intranasální a orální. K dalším formám administrace MXE patří intramuskulární či intravenózní, sublingvální a rektální. Množství dávky se liší podle způsobu užití. Například při intranasální aplikaci MXE je běžná dávka okolo 20–40 mg, zatímco u orálního podání se dávka pohybuje mezi 40 až 60 mg. Také délka a nástup účinku závisí na způsobu užití. Velká nebezpečnost MXE spočívá v pomalejším nástupu účinku (zpravidla 30 až 90 minut po intranasálním podání), proto si někteří uživatelé mohou vzít další dávku v domnění, že ta předchozí nebyla dostatečná.

Autor: PhDr. Jiří Frýbert – Rizika při zneužívání opioidních léků injekčními uživateli drog. Bulletin 2/2016.

Ke zneužívání opioidních analgetik dochází v České republice dlouhodobě napříč celou populací. I mezi uživateli drog roste jejich počet, pravděpodobně v důsledku nekvalitního pouličního heroinu, jeho obecně horší dostupnosti a vysoké ceně. Můžeme to pozorovat například na vývoji počtu žadatelů v registru žádosti o léčbu. Dlouhodobě klesá počet uživatelů heroinu a narůstá počet uživatelů buprenorfinu. Mezi lety 2013 až 2014 došlo ale i k nárůstu uživatelů, u nichž je uvedeno ostatní opiáty/opioid. Stejně tak má klesající tendenci i počet nefatálních intoxikací heroinem evidovaných hygienickou službou a počet hospitalizací v nemocnicích pro intoxikaci heroinem. U obou těchto sledovaných položek však stoupá počet intoxikací respektive hospitalizací kvůli užití ostatních opiátů a opioidů.